

че и въ наше то тѣло ся развива и поддържа топлина та при посрѣдничество то на химическият процесъ, кой то, кога то ядемъ и дыхаме ся извика отъ съединението на въглеродътъ и кислородътъ, нѣ не ся сподирва отъ пламъкъ тъ.

12. Сички ся занимаватъ съ химията.

Нека си припомнимъ опитъ тъ, кого то направихме върхъ Фосфорътъ и кислородъ тъ.

При този опитъ, ний видяхме, че е доста и най незначителна та горѣщина, що то каже отъ фосфоръ въ кислородъ да пламне отъ яръкъ пламъкъ; а сега ний узнахме, че горѣнието е химически процесъ, че огънъ тъ е само явление, кое сподирва този процесъ, и че сичка та сѫщностъ на този процесъ състои собственно само въ съединяване на фосфорътъ и кислородътъ, кои наедно образуватъ родъ отъ бѣлизникъвъ дымъ, кой то ся нарича **фосфорна кислота**(^{*}).

И кой бы могжъ да помисли, че този опитъ ся повторяж сѣки денъ отъ милиони хора, на кои то при това, не имъ дохожда и на умъ даже онова, че тѣ съ собственни тѣ си ржцѣ произвождатъ химически опиты.

Ето ви една проста фосфорна клечица, която ный често без'грижно запалваме, за да запалимъ свѣщъта или цигарата; наистина, тя не е скъпа, не е красива, нѣ за това пѣкъ колко храна дава тя за наблюдение!

Повърнете ся няколко вѣкове назадъ, и вий ще срѣщните цѣлы поколения хора, кои то сѫ глѣдвали

[*] Въ третъ тѣ главѣ на това съчинение, **фосфорна та кислота** е нарѣчена газообразно тѣло. Това е погрѣшка. Кога то фосфорътъ гори въ кислородъ дъ, образуватъ ся гжести бѣлъ пары отъ фосфорна кислота. Тѣзви пары, кога сѫ въ сухъ чашъ, като ся сгъстяватъ, даватъ бялъ прашецъ [безводна фосфорна кислота], който ся распушта въ въздухъ тъ, а въ водѣ та сѫ растворя.